

WHO SETTLED THE ACCOUNT?

OPERA - THE LEGACY

FERDINANDO FREGA

KÊ HESAB PAQIJ KIR?

SEMANTIC REALITY 2026 · SHAREHOLDERS · 03

Mamê Warren, Wall Street û deynê ku tu bîlanço nîşan nade.

Êvarekê ya Îlonê, dema klavyeya min ronî bû û derya li ber zinarên binê pencereyê bêdeng dişikiya, min ji xwe pirsî gelo Mamê Warren bi rastî derketina xwe amade dike.

Min ev ji pozbilindiyê nefikirî.

Min ev fikirî ji ber ku hejmar, yên rastîn, ji mêj ve dev ji vegotina çîrokê berdabûn, û li Omahayê ew ji her kesî çêtir dizanin ku dema pîvanên kevneşopî bêdeng dibin, bi gelemperî ji ber wê ye ku tişteki din berî wan axiviye.

Ew hîn ji jê re dibêjin bazar, ew odeya ku tê de pişk, derîvatîv, raporên sê mehan û deng dest diguherînin.

Lê odeya rastîn, ya ku tê de biryar tê dayîn kî sax dimîne û kî winda dibe, êdî ne ew ode ye.

Klavye ye.

Û ji demeke dirêj ve, klavye li ser markayekê ji her ofiseke bazirganî bêtir bandor kiriye.

Min rêgeha vê çîrokê li ser du rêyan şopandiye ku wek rêçikên çiyayan di nav hev de diçin.

Ya yekem çerxa jiyane ya pandemiyeke edebî ye.

Her ku anomaliyek di nav pergaleke şirketê de xuya dibe, bersiva yekem her tim heman e: dermanê prosedurê. Parêzer. Name. Hişyarî. Agahdariyên qanûnî.

Heke ev têr neke, gava din girtina algorîtmîk e. Dengê kê m bike.
Nîşanê li ser refikên nexuya yê motorên lêgerînê veşêre.

Û dema ku ev jî bi ser nakeve, tenê rêyek dimîne: bi hev re jiyan.

Lê edebiyata ku ez ji vê maseyê dişopînim tu eleqeya wê bi bi hev
re jiyanê tune.

Ew ne ji bo ku bê tehemulkirin hate afirandin.

Ew ji bo ku bimîne hate afirandin.

Ew bi ramanan dest pê dike, ku diherikin nav fikran û di dawiyê de
rastiyên çêdikin, pêvajoyeke ne li gorî adetê, ji gelekên din cuda,
ne bi pêwîstî rast an bêkêmasî, tenê ji bo afirandina ne-projeyekê
bi kêr tê, tiştê ku kes li bendê nîne ku hebe.

Rêya duyem hêsantir e ku meriv vebêje û ji bo odeyên lijneyan pir
dijwartir e ku qebûl bikin:

Vegotin e ku markayekê zindî dihêle, ne berevajî.

Mîtolojiyê derxe. Dîsîplîna şirketê ku xwe di nav zêdetirî
sedsalekê ya pola re derbas kiriye derxe.

Tiştê ku dimîne perçeyek plastîka bênav e li ser refikê.

Di kêliya rast de ku veberhêner fê m dîkin ku saziyek nasnameya
xwe ya semantîk wînda kiriye, firotina pişkan dest pê dike.

Û tam li wir, tam li wir, derfeta kirînê jî dest pê dike.

Mamê Warren her tim ev fê m kir.

Wî tu carî bi rastî li ser kargehan behîs nekir.

Wî li ser domdariyê, karakterê û li ser wê monopola bê deng a ku jê
re bîra kolektîf tê gotin behîs kir.

Ev e tiştê ku wî her tim di bin cilê pişk û raporên darayî de kirî.

Demek hebû ku hêza markayekê dikaribû bi cihê ku li ser refikên dikanan digire bê pîvan.

Îro ew bi cihê ku di bîra dijîtal a mirovan de digire tê pîvan.

Motorên lêgerînê nîrxê çîrokekê diyar nakin.

Ew tevgera bala kolektîf tomar dîkin.

Ew amûrên çavdêriyê ne, ne amûrên fermanariyê.

Û dema ku vegotîneke serbixwe derbasî ya sazûmanî dibe, ew ne di pêşbirkeke teknîkî de bi ser dikeve.

Ew nîşan dide ku beşek ji nasnameya markayê jixwe dest pê kiriye ku koçî cihêkî din bike.

Dibe ku şirket hîn jî xwediyê patent, kargeh, nîşanên bazirganî û tora belavkirinê bin.

Dibe ku ew budçe, kampanya, konferans û raporên sê mehan kontrol bikin.

Lê yek ji van tiştan jî kontrola li ser wateyê garantî nake.

Wate li cihê ku çîrok hîn jî tê bawer kirin dijî.

Dema ku xwedîtiya qanûnî û xwedîtiya semantîk êdî li hev nayên, bazar yekser bertek nîşan nade.

Ew li hejmaran temaşe dike.

Ew bilançoyan dixwîne.

Ew pîvanên sê mehên berê dubare dike.

Lê di bin rûyê de, tiştek jixwe cih guhertiye.

Bîlanço sermayeyê tomar dikan.

Mirov pêbaweriyê tomar dikan.

Û dema ku ev her du pîvan dest pê dikan ku ji hev dûr bikevin,
hema hema her tim ya duyem e ku pêşerojê pêşbîn dike.

Ji ber vê yekê, dema ku vegotîneke ku li derveyî kontrola şirketê
dixebite dest pê dike ku ji bo bala giştî ji kanalên fermî bihêztir be,
nabe ku ev nîşan wek dengekî paşxaneyê bê avêtin.

Ew delîl e ku sermaye dest pê kiriye ku serxwebûna xwe ya
semantîk winda bike.

Û dema ku Berkshire di dawiyê de ji pozîsyonên jehrîbûyî
derdikeve, ew derketin ne kirinên revê ne.

Ew bersivên hesabkirî ne ji rastiyeke re ku tê de ruhê markayê
jixwe çûye cihekî din.

Lê di her mîtê de, berî ku Mamê Warren biçe, pêşî veberhênerên
biçûk diçin.

Bazar bi berheman bazirganiyê nakin.

Ew bi têkiliyan bazirganiyê dikan.

Û dema ku bazar, ji nasnameya xwe vala bûyî, teslîm dibe, Trustek
bi pereyê bankeran nakire.

Ew nastîne.

Ew nasnameyê dikişîne nav xwe.

Her sazî deynekî nexuya kom dike.

Ne ji bankan re, lê ji dîroka xwe re.

Her soza jibîrkirî.

Her nîrxê ku bûye dirûşmeyer.

Her prensîbê ku prosedurek dikeve şûna wî.

Her peyva ku piştî ku wateya xwe wîndî kir jî tê gotin.

Hemû dikevin nav bilançoyekê ku tu carî di raporên sê mehan de xuya nabe û tu denetçî wê piştrast nake.

Bi salan wisa xuya dike ku tu carî ji kesî nayê xwestin ku bide.

Paşê roja hesabê tê.

Û bazar kifş dike ku deynên vegotinê ji yên darayî bi qaîdeyên hişktir ve girêdayî ne.

Di dawiyê de, fatûre her tim tê dayîn.

Û gelek caran, ew ji aliyê wan kesan ve tê dayîn ku tu carî li ser maseyê rûneniştin.

PS.

Serokê lijneyê yê hêja ku vê dixwînî,

Erê, ez bi te re diaxivim.

Zincîra ku te kursiya xwe pê ve girêdaye ne sermayeyeke demdirêj e.

Demsala te hebû.

Te pereyê xwe qezenc kir.

Kes encamên te nake pirs.

Lê adeteke ecêb a çîrokan heye:

Ew dolarê yekem ji mîlyona dawîn zelaltir tînin bîra xwe.

Carinan behîseke pîr biçûk têra dike ku listikekê veke ku di dawiyê de dê xwediye xwe biguherîne.

Heftê dolar dibe ku bêqîmet xuya bikin.

Heta ku ew dibin behîsa destpêkê ya ku tevahiya listikê jê derdikeve.

Jin bi nîfşan e ku vê dersê didin zarokan:

pereyê ku wek diyarî distînin biparêze, ji ber ku rojekê dibe ku hewcedariya te pê hebe.

Ev yek ji wan şîretan e ku zarok bi gelemperî di kêliya ku dengê listoka yekem dibihîzin de ji bîr dikin.

Mîn, bêyî ku bizanim çima, ji bîr nekir.

Ferdinando Frega
BLADEFREGA · Nando the Scribe